

HELSINGBORG

2016-01-26
LIVSKVALITETSPROGRAM
DNR: MF2014/1785, KS 427/2014
SID 1(18)

Helsingborgs Livskvalitetsprogram

Styrdokument för folkhälsa och miljö

PROGRAM

PLAN

POLICY

RIKTLINJER

Helsingborgs stads styrdokument

Aktiverande

syftar till förändring och utveckling

PROGRAM – anger långsiktiga mål och anvisningar

PLAN – anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar

Normerande

reglerar befintlig verksamhet och vårt förhållningssätt till en given situation

POLICY – anger principer och vägledning

RIKTLINJER – anger absoluta gränser och ska-krav

Innehållsförteckning

Helsingborgs Livskvalitetsprogram.....	1
1 Inledning	4
1.1 Vad menar vi med livskvalitet?	4
1.2 Vad innehåller programmet?.....	4
1.3 Hur ska du använda programmet?	5
2 Våra övergripande ambitioner.....	5
2.1 Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete	5
2.2 Synergieffekter och ny kraft för hållbar utveckling.....	6
3 Koppling till andra styrdokument	7
4 Detta vill vi – viljeinriktningar och prioriteringar.....	8
4.1 Vi vill ha ett varmt välkomnande	8
4.2 Vi vill ha allas delaktighet.....	10
4.3 Vi vill ha livslång aktivitet	12
4.4 Vi vill ha kunskap om värdefulla samband.....	14
4.5 Vi vill ha ett långsiktigt ansvarstagande.....	16
5 Lagkrav	17
6 Ansvar och uppföljning	18

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: 26 januari 2016, § 12

Revideras av: Kommunfullmäktige

Dokumentets giltighet: 1 januari 2016 - 31 december 2024

Dokumentet gäller för: Alla nämnder, styrelser och förvaltningar

Dokumentansvarig: Avdelningen för strategisk samhällsutveckling vid stadsledningsförvaltningen

1 Inledning

Livskvalitetsprogrammet är ett av Helsingborgs stads aktiverande stadsövergripande styrdokument som går över förvaltnings- och bolagsgränserna. Det är tillsammans med översiktsplanen stadens övergripande strategiska och långsiktiga styrdokument och ska gälla i åtta år, mellan 2016 till 2024. Livskvalitetsprogrammet riktar sig först och främst till Helsingborgs stads förvaltningar, nämnder och bolag. När det i programmet står *vi, våra* eller *staden* avses därför de som ingår i Helsingborgs stads organisation.

Programmet syftar också till att vara stadsövergripande och vill involvera och inspirera stadens näringsliv, föreningar och invånare att delta i arbetet med livskvalitet. När det i programmet står *Helsingborg* avses därför de som bor, lever och verkar i hela kommunen och dess geografiska område.

Syftet med programmet är att skapa förutsättningar för att invånarna i Helsingborg ska kunna uppleva god livskvalitet. Det syftar till att skapa och förbättra synliga och osynliga strukturer i vårt samhälle som stärker individen och dennes möjligheter att leva ett gott liv. Arbetet med livskvalitet syftar också till att ställa om individuella beteenden till det långsiktigt bästa för vår gemensamma hållbara utveckling.

1.1 Vad menar vi med livskvalitet?

Livskvalitet är en känsla som är personlig och unik. Den påverkas av hur vi som individer mår, hur vi ser på omvärlden och vilka möjligheter vi har att påverka den. Världshälsoorganisationen, WHO, har tagit fram en definition av livskvalitet som det här programmet utgår från:

"Livskvalitet omfattar individens uppfattning om sin situation i tillvaron utifrån den kultur och det värdesammanhang som hon befinner sig i och i relation till personliga mål, förväntningar, normer och intressen. Det är ett vitt begrepp som påverkas av individens fysiska hälsa och psykologiska tillstånd, grad av oberoende, sociala förhållanden och relationer till betydelsefulla händelser i livsmiljön"

Utgångspunkten i vårt arbete är att även om de exakta komponenterna som får en individ att känna livskvalitet är unika kan man gemensamt enas om de förutsättningar som krävs för att vi ska kunna känna livskvalitet.

WHO:s definition beskriver några av dessa förutsättningar, till exempel fysisk hälsa. Att ha en sysselsättning att gå till, att känna sig delaktig i samhället, att ha en trygg ekonomi och att känna trivsel och trygghet är några andra exempel på förutsättningar för god livskvalitet. Helsingborgs stad ska genom livskvalitetsprogrammet styra mot att dessa förutsättningar blir så jämlika som möjligt för alla i vårt samhälle.

1.2 Vad innehåller programmet?

Livskvalitetsprogrammet fokuserar på folkhälsa och miljö, och anger stadens viljeinriktningar och prioriteringar från 2016 till 2024. Livskvalitetsprogrammet ersätter Helsingborgs miljöprogram. Meningen är att livskvalitetsprogrammet även

ska ersätta en del av stadens styrdokument som rör folkhälsa i takt med att de ska revideras.

Livskvalitetsprogrammet innehåller fem viljeinriktningar som skapar en tydlig koppling mellan arbetet med livskvalitet och vision Helsingborg 2035. Under varje viljeinriktning finns ett antal fokusområden som visar vad staden vill förbättra. De bygger på Helsingborgs främsta utmaningar inom folkhälsa och miljö. Varje fokusområde anger ett antal tydliga prioriteringar som ska hjälpa oss att förbättra förutsättningarna för livskvalitet.

Livskvalitetsarbetet ska kunna anpassas till nya förutsättningar för att alltid vara aktuellt. Ny kunskap lägger grunden för ett arbete som kan utvecklas och fokusera på de viktigaste insatserna allt eftersom vi blir klokare och vet mer. Därför kompletteras det politiskt beslutade programmet med en kunskapsbank¹ där alla som vill ska kunna vara med och fylla på med information, erfarenheter och forskning för att utveckla vårt arbete med livskvalitet.

1.3 Hur ska du använda programmet?

Livskvalitetsprogrammet är ett stöd till stadens nämnder och styrelser i arbetet mot stadens mål. Förvaltningar och bolag arbetar utifrån sina uppdrag in programmet i sina verksamhetsplaner.

Förutom styrning via koncernens ledningssystem är det individuella val och handlingar som kommer att göra detta program till verklighet. Därför är programmet byggt på en strävan efter mångfald och valfrihet – det ska finnas olika sätt att utforma och delta i arbetet med livskvalitet. Staden kommer att på olika sätt uppmuntra och ge stöd till näringsliv, föreningsliv och invånare för att de själva ska kunna driva och vara medskapare i Helsingborgs arbete med livskvalitet.

2 Våra övergripande ambitioner

Helsingborg 2035 säger att Helsingborg ska vara den skapande, pulserande, gemensamma, globala och balanserade staden. För att nå dit måste vi driva på och ständigt utveckla Helsingborg i riktning mot denna vision. Genom tydliga viljeinriktningar och prioriteringar får vi stöd i vårt strategiska arbete för en hållbar utveckling.

2.1 Avstamp i internationellt, nationellt och regionalt arbete

Arbetet med livskvalitet genomsyrar hela Helsingborgs stads uppdrag, och ska vara en naturlig del av vårt arbete. Vårt lokala arbete är en länk i en lång kedja av lagar, överenskommelser och beslut inom områdena folkhälsa och miljö.

¹ Kunskapsbanken är en del av programmets publika webbplats <http://livskvalitet.helsingborg.se>. Där ska det ges möjlighet att publicera information om goda exempel, forskningsrapporter, länkar med mera som ökar vår kunskap och inspirerar oss i arbetet med livskvalitet.

På internationell nivå är FN:s 17 hållbara utvecklingsmål som sträcker sig fram till 2030 den utgångspunkt som bildar grundförutsättningarna för oss att utgå från i vårt arbete. Även de nationella och regionala folkhälso- och miljö kvalitetsmålen är vägledande för livskvalitetsprogrammet, liksom den regionala utvecklingsstrategin (RUS) "Det öppna Skåne 2030" där ett av de prioriterade ställningstagandena är att "Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet".

Förutsättningar och utgångspunkter

En översikt av det internationella, nationella och regionala miljö- och folkhälsoarbete som är relevant för livskvalitetsprogrammet.²

Vi ska arbeta för att Helsingborgs arbete ska ligga i framkant, och vi vill vara en god förebild i arbetet med frågor som rör människors livskvalitet.

2.2 Synergieffekter och ny kraft för hållbar utveckling

Vi ser att livskvalitetsprogrammet som den gemensamma utgångspunkten för miljö och folkhälsa ger synergieffekter i vårt arbete. Många av utmaningarna som finns inom miljö och folkhälsa är gemensamma eftersom de har en påverkan på mänskligt välmående, men hittills har vi försökt hantera dem på olika sätt. Att utgå från förutsättningar för livskvalitet när vi arbetar med dessa utmaningar hjälper oss att skapa en tydlig koppling till hela samhällets hållbara utveckling.

En annan synergieffekt är den som skapas när vi kopplar förutsättningar för livskvalitet till *hälsans sociala bestämningsfaktorer*, ett system som beskriver de förutsättningar och strukturer som samspelar för mänskligt välmående. Dessa bestämningsfaktorer och konsekvenser återfinns inom såväl den sociala, den

² En större sammanställning finns på <http://livskvalitet.helsingborg.se>

ekologiska som den ekonomiska dimensionen av hållbarhet. Att vi knyter dem till vårt arbete med livskvalitet hjälper oss att sätta människan i centrum, och skapar därmed bättre förutsättningar hållbar utveckling inom alla tre dimensioner.

En tredje synergieffekt handlar om nya sätt att nå fram till individen och skapa ett hållbart förhållningssätt till framtida utmaningar. Vårt arbete utgår från att förutsättningar för livskvalitet också skapas genom att göra människor mer medvetna om och villiga att ta ansvar för att lösa våra gemensamma utmaningar. Att lösa dessa utmaningar behöver inte innebära en begränsning av våra möjligheter att tillfredsställa våra egna behov. Tvärtom kan lösningar som baseras på frivillighet och medvetna val bidra till en känsla av ökad livskvalitet. Att arbeta med livskvalitet hjälper till att skapa balans mellan olika behov, där allt samverkar för att vi ska kunna må bra här och nu, *och* överleva långsiktigt på vår planet.

3 Koppling till andra styrdokument

Utöver Helsingborg 2035 är livskvalitetsprogrammet kopplat till många av de styrdokument som finns i staden. Eftersom detta program har en lång giltighetstid och även syftar till att ersätta vissa styrdokument i takt med att dessa revideras, hänvisas till <http://styrning.helsingborg.se> för en aktuell sammanställning av samtliga styrdokument och deras innehåll.

Enligt lag finns det vissa planer och dokument som en kommun är ålagda att ta fram. Benämningarna och de innehållsmässiga ramarna kan skilja sig åt från kommun till kommun, men följande styrdokument innehåller lagkrav som är kopplade till livskvalitetsprogrammet:

- Avfallsplan
- Biblioteksplan
- Central krishanteringsplan
- Energiplan
- Mark- och boendeprogram*
- Plan för lika möjligheter*
- Renhållningsordning
- Trafikprogram
- Översiktsplan

*Styrdokumentet väntas träda i kraft från 2016 och framåt.

4 Detta vill vi – viljeinriktningar och prioriteringar

4.1 Vi vill ha ett varmt välkomnande

Varmt välkomnande är en inställning som bygger på tankar om lika rättigheter och möjligheter, och är grunden för gemenskap. Det handlar om hur vi bemöter varandra, och vilken sorts stad vi vill vara. Det varma välkomnandet lockar människor till Helsingborg och bidrar till ökad stolthet – både för staden, för de som bor här och för den jag själv är. Ett varmt välkomnande förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra största utmaningar ligger i att hantera olika slags utanförskap som har sitt ursprung i både samhällsstrukturer och beteende. Helsingborg ska främja ett jämlikt bemötande som välkomnar det nya och utmanande. Vi ska även bli bättre på att se sådant som redan finns och bidrar till vår stad idag. Vi ska arbeta med bemötande och attityder, och skapa utrymme för mångfald så att alla får en plats i staden.

Så gör vi:

4.1.1 Vi tar tillvara och utvecklar mångfalden i staden

I Helsingborg har mångfalden en plats och ingen ska bli felaktigt behandlad, diskriminerad eller kränkt. Det ska finnas utrymme för självförverkligande, och vi vill bygga vår framgång på människors individuella och jämlika förutsättningar.

Helsingborg ska bli tillgängligt och välkomnande för alla, så att allt det som kan berika oss och vår stad blir synligare. Det gäller både sådant som redan finns i Helsingborg idag, och sådant som kan attraheras till staden. Vi ska också vara lyhörda för önskemål och specifika behov som finns i stadens olika områden, eftersom även Helsingborgs olikheter som stad stimulerar och attraherar.

Därför prioriterar vi att:

- Utveckla arbetssätt och samarbeten som skapar lika möjligheter för alla och får oss att tänka och agera inkluderande i allt vi gör.
- Ta bort fysiska hinder och kommunikativa barriärer som försvårar våra kontakter med varandra eller begränsar vår rörelsefrihet.
- Ta tillvara den internationella kompetensen i staden.
- Stärka våra stadsdelars identiteter och utveckla våra närområden för att bättre tillgodose de önskemål och behov som finns bland de boende i staden.

4.1.2 Vi skapar hem för alla

Helsingborg ska fortsätta attrahera människor och vi ska arbeta för att de som redan bor i staden kan och vill stanna. Vi behöver komma till rätta med bostadsbristen i Helsingborg. Vi har ett ansvar att planera för att kunna erbjuda ett hem till de som är i

behov av det. Människor som av olika skäl tar sig till Helsingborg för att undkomma konflikter och katastrofer ska bli välkomnade och få ett bra mottagande.

Helsingborg ska erbjuda en stor variation av bostäder. Vi ska skapa goda förutsättningar för såväl olika prisklasser, hyresnivåer och upplåtelseformer som storlek och lägen. Vi ska också kunna erbjuda bostäder med smarta funktioner och anpassningar, med stöd som gör det möjligt för alla att kunna ha sin egen bostad.

Därför prioriterar vi att:

- Skapa en god dialog mellan markägare och byggherrar som fokuserar på att tillgodose dagens och framtidens behov hos boende och bostadssökande i Helsingborg.
- Testa och använda innovativa lösningar som skapar klimatsmarta boenden ur ett livscykelperspektiv.
- Utveckla samarbeten och modeller med olika aktörer som gör det möjligt för de som idag av olika skäl står utanför bostadsmarknaden att kunna få sin egen bostad.
- Säkra ett ansvarsfullt mottagande av nyanlända med boenden av god kvalitet och ett värdigt bemötande.

4.1.3 Vi erbjuder värdefull sysselsättning

I Helsingborg ska alla kunna ha en värdefull sysselsättning, och ingen ska behöva sakna samhällsgemenskap på grund av arbetslöshet. Vi ska sträva efter att fler kommer i arbete, och att erbjuda ett hållbart arbetsliv. Stadens aktörer behöver tillsammans kunna erbjuda attraktiva och värdeskapande former av frivilliga arbetsinsatser.

I Helsingborg ska vi lätt kunna engagera oss, och lätt hitta eller skapa en plats för att kunna odla våra intressen tillsammans med andra. Helsingborg har potentialen att bli ett nav för innovationer som visar vägen mot en hållbar utveckling, och vi ska stötta, uppmuntra och skapa miljöer som lockar innovatörer.

Därför prioriterar vi att:

- Främja lösningar som bidrar till ett hållbart arbetsliv utifrån individuella förutsättningar och personliga behov.
- Stötta frivilliga insatser som väcker engagemang och gör det möjligt att delta efter bästa förmåga.
- Uppmuntra fler att våga förverkliga sina idéer, med särskilt fokus på hållbara innovationer.
- Medverka i utvecklingen och förnyelsen av kultur- och föreningslivet, så att fler ska vilja och kunna aktivera, organisera och engagera sig.

4.2 Vi vill ha allas delaktighet

Delaktighet är ett uttryck för demokrati, och är en av de viktigaste hörnstenarna i en långsiktig samhällsutveckling. Att öka invånarnas delaktighet handlar om att hitta fungerande former för dialog, medskapande och återkoppling. Delaktighet skapar förtroende och förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra främsta utmaningar handlar om att skapa tillit och ge utrymme för allas röster så att delaktigheten kan öka i Helsingborg. Vi ska skapa förutsättningar för att kunna delta i samhället. Vi ska också fokusera på en hög grad av valfrihet, så att alla kan vara med och påverka stadens utveckling och sina egna liv. Barn och ungas engagemang och delaktighet är viktig för stadens långsiktiga arbete, och vi ska låta dem få ta plats och bidra till en positiv utveckling för Helsingborg.

Så gör vi:

4.2.1 Vi lyssnar, öppnar upp och delar kunskap

I Helsingborg ska vi våga prova nya vägar med olika sätt att nå ut med information och skapa dialog, och bli en föregångare för demokratiarbete. Det behövs transparens och tydlighet för att öka insynen och möjligheterna att påverka Helsingborgs utveckling, så att ingen ska tvivla på att vi vill varandras och stadens bästa. Vi ska tillsammans jobba på bred front för att ytterligare öka förtroendet för Helsingborgs stads organisation, och tilliten till varandra.

Därför prioriterar vi att:

- Främja transparensen, insynen och medskapandet i våra verksamheter, för att lyckas fånga fler goda idéer och kunna dela kunskap.
- Tillsammans med olika aktörer vidareutveckla en tydlig, öppen och ärlig kommunikation som skapar förtroende för Helsingborg, demokratin och mellan oss.
- Prova nya vägar öppet och nyfiket med nya lösningar och samarbeten för att etablera Helsingborg som en världsledande nod för internets möjligheter.

4.2.2 Vi skapar jämställdhet i samhället

I Helsingborg ska människor bli lika väl bemötta, ha lika förutsättningar att hålla sig friska och uppleva sig lika väl integrerade i samhället oavsett kön. Vi ska ta bort de klyftor som existerar och bryta gamla mönster som utgör hinder för jämställdhet, för i Helsingborg ska det inte finnas strukturer som gör skillnad på män och kvinnor. Tillsammans måste vi våga utmana och ställa krav på varandra för alla kvinnors och mäns rätt att vara jämställda.

Därför prioriterar vi att:

- Genomlysa strukturer i våra verksamheter och utveckla metoder och arbetssätt som skapar fler jämställda utbildningar, arbetsplatser och fritidsaktiviteter.
- Utjämna socioekonomiska skillnader mellan kvinnor och män genom att fördela hälsofrämjande insatser där de bäst behövs.
- Rikta insatser och sprida kunskap för att förebygga och minska psykisk ohälsa bland unga, med särskilt fokus på unga kvinnor.
- Arbeta tvärsektorielt och innovativt för att öka särskilt utsatta kvinnors deltagande i samhället.
- Arbeta aktivt med samhällsstrukturer för att motverka hot och våld mot kvinnor.

4.2.3 Vi ser till barn och ungas perspektiv

Barn i Helsingborg ska bli hörda, sedda och lyssnade till, och respekterade utifrån sina rättigheter och behov. Det ska vara tryggt att växa upp i Helsingborg, och inga barn ska sakna förutsättningar för en god uppväxt. Vi ska arbeta för att alla barn har möjligheter att utvecklas, och får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna delta i samhället.

Därför prioriterar vi att:

- Skapa och utveckla en mångfald av trygga, inspirerande och hälsosamma miljöer för barn och unga att vistas i.
- Satsa på tidiga insatser och samarbeten för att alla barn ska kunna få en god uppväxt, goda kunskaper och ett bra liv som vuxna, och säkra att barn och unga i behov av ny boendemiljö eller omplacering känner sig trygga och väl omhändertagna.
- Hitta arbetssätt och göra insatser som mildrar effekterna av ekonomiska skillnader i barns uppväxter, och minska konsekvenserna av social utsatthet.
- Lyfta fram barnets röst i samhället genom att lyssna bättre och anpassa vår kommunikation.

4.3 Vi vill ha livslång aktivitet

Aktivitet är en förutsättning för en pulserande stad, och bidrar till vårt fysiska och psykiska välmående genom hela livet. Det handlar om hur vi rör oss, när vi rör oss, och var vi rör oss. Livslång aktivitet påverkar hur vi ser på oss själva och på den fysiska miljön vi befinner oss i, och det förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra främsta utmaningar handlar om att få folk i rörelse, och skapa möjligheter för fler att uppleva mer av Helsingborg. Fler i Helsingborg ska ha god tillgång till ett brett utbud av aktiviteter, och få möjlighet att delta i dem. Vi ska lyfta fram värdet av tillgång till natur och rekreation för en ökad folkhälsa och förståelse för miljön vi lever i. Vi ska öka aktiviteten, tillgängligheten och förbättra upplevelsen av staden så att vi kan skapa mer liv och rörelse i Helsingborg under större delar av dygnet.

Så gör vi:

4.3.1 Vi har upplevelser för alla sinnen

Helsingborg ska vara en upplevelsernas stad, som kittlar nyfikenheten och alla våra sinnen. Vi ska skapa attraktiva offentliga rum där fler vill och kan vara och genomföra aktiviteter under en större del av dygnet och året.

Helsingborg ska använda sina geografiska förutsättningar på bästa sätt, och låta närheten och tillgången till vatten och grönska bidra till välmående och god hälsa. Det är viktigt att de som bor i Helsingborg själva är medskapare i stadens upplevelser.

Därför prioriterar vi att:

- Länka samman hela Helsingborg genom fler och mer tillgängliga upplevelsestråk av grönska och vatten, som inspirerar till rörelse och fysisk aktivitet.
- Utveckla en välkomnande och hälsofrämjande stadsmiljö där kulturen och naturen tillåts komma nära och beröra oss.
- Skapa utrymme åt lugna och stillsamma miljöer för reflektion, vila, återhämtning och umgänge.
- Förbättra möjligheterna till eget inflytandet över, och förverkligandet av, upplevelserna i och kring Helsingborg.

4.3.2 Vi inspirerar till ett aktivt och hälsosamt liv

Helsingborg ska vara en stad som uppmuntrar och underlättar sunda beteenden, för både folkhälsa och miljö. Fler, särskilt barn och unga, ska komma i rörelse. I Helsingborg ska vi skapa en meningsfull och glädjefyllt fritid för fler som bor i staden. Vi ska skapa förutsättningar och miljöer som kan fånga upp och bryta osunda vanor, och vi ska främja hälsa genom att öka jämlikheten och tillgången till aktiviteter.

Därför prioriterar vi att:

- Stötta initiativ som ger fler möjligheter att delta i fysiska, sociala och kulturella aktiviteter.
- Utveckla initiativ och arbetssätt som ger utrymme för mer fysisk aktivitet i anknytning till förskola, skola och arbete.
- I samverkan med olika aktörer arbeta för långsiktig god hälsa och en miljö som skyddar oss från skadliga föroreningar och störningar.

4.3.3 Vi skapar trygghet och säkra miljöer

Alla ska kunna röra sig tryggt och säkert i Helsingborg. Stadens fysiska utformning ska bidra till vår trygghet och säkerhet. Vi ska ha en innovativ samhällsplanering som hanterar och förebygger buller, gifter och föroreningar i luft, mark och vatten. Samtidigt ska vi anpassa staden till framtida klimatförändringar. En mänsklig närvaro som bidrar till en ökad upplevelse av trygghet i staden ska uppmuntras.

Därför prioriterar vi att:

- Uppmuntra initiativ som baserat på mänsklig närvaro skapar trygghet och får oss att vistas i våra gemensamma offentliga rum.
- Främja användandet och införandet av ekosystemtjänster³ som skapar kvalitet, funktion och attraktivitet över hela staden.
- Bygga en robust stad och klimatanpassa staden i den omfattning som krävs för att hantera dagens och framtidens klimatutmaningar.
- Förebygga och hantera föroreningar i mark, luft och vatten och andra faktorer som kan påverka människors hälsa och miljön negativt.

³ Ekosystemtjänster är ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande. Tjänsterna som kommer från ekosystemen ger oss bland annat luft- och vattenrening, jordbildning, primärproduktion och naturupplevelser som kan påverka vår hälsa positivt. (källa: Naturvårdsverket)

4.4 Vi vill ha kunskap om värdefulla samband

Genom att synliggöra samband ökar förståelsen för orsak och verkan kring hur samhället ser ut. Samband handlar om att följa flöden genom tid och rum, och att kunna skapa fysiska och virtuella kopplingar mellan människor, händelser och företeelser. Att upptäcka och se värdefulla samband ger kunskap om konsekvenser av våra individuella val. Kunskap om värdefulla samband ökar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra största utmaningar handlar om hur vi ställer om beteenden för att minska vår globala påverkan, och tar bort strukturer som hämmar individuell utveckling. I Helsingborg ska vi bli ännu bättre på att se sambanden som finns mellan hur vi agerar och vår globala påverkan. Vi behöver lära mer om och förstå de samband som skapat förutsättningarna för oss som lever i Helsingborg idag. För att själva kunna bli ledande, utveckla och använda de bästa lösningarna ska vi lära och inspireras av goda exempel.

Så gör vi:

4.4.1 Vi ser hela människan

I Helsingborg ska de som är i behov av stöd och hjälp få riktade och individuellt anpassade insatser. Vi ska ha ett arbetssätt som belyser de faktorer som samspelar för att skapa en livssituation, så att vi kan ge den bästa hjälpen och stödet för framtiden. Vi ska tänka och arbeta över gränser, för att kunna lägga fokus på att ta bort strukturer, orsaker och faktorer som negativt kan påverka en individs förutsättningar till ett gott liv.

Därför prioriterar vi att:

- Lägga fokus på tidiga insatser och sociala investeringar som minskar riskerna att hamna i ekonomiskt eller socialt utanförskap.
- Uppmuntra innovationer, nya metoder och arbetssätt som leder till att vi kan möta invånarnas behov av delaktighet på bästa sätt.
- Arbeta med verktyg och metoder där individens hela bakgrund och individuella förutsättningar bildar utgångspunkten för val och prioritering av framtida stödinsatser.

4.4.2 Vi minskar vårt ekologiska fotavtryck

I Helsingborg ska vi ha smarta system och lösningar som underlättar i vardagen och gör det möjligt för oss att göra medvetna och omedvetna val som minimerar vår påverkan på klimatet. Den egna viljan att agera för långsiktig hållbar utveckling ska uppmuntras. Vi ska förändra beteenden så att de livsstilsval som görs inte belastar klimatet i onödan. Vi ska konsumera mer hållbart och minska vår förbrukning av

resurser, och skapa förståelse för de samband och kretslopp vi är beroende av för att kunna leva hållbart.

Därför prioriterar vi att:

- Ge hela Helsingborg tillgång till ett hållbart och uthålligt energisystem med effektiva lösningar och förnyelsebar energi.
- Skapa hållbara och slutna kretslopp för jordbruk, energi, vatten, avlopp och avfall, med etablerade beteenden som förebygger spill och uppkomsten av avfall.
- Förändra vår konsumtion och produktion av livsmedel så att den blir mer hållbar, och välja varor och tjänster som är både etiskt och miljömässigt sunda och hållbara.
- Fasa ut fossila bränslen ur våra verksamheter och ständigt minska vår användning av energi och vår påverkan på klimatet ur ett livscykelperspektiv.

4.4.3 Vi väljer hållbara resor och transporter

I Helsingborg ska det gå att ta sig fram tryggt, säkert och effektivt i ett trafiksystem som värnar om cykel- och gångtrafikanter och uppmuntrar till kollektiva resor. Våra resor och transporter ska ha minsta möjliga miljöpåverkan. Vi ska främja helhetslösningar som ger synergieffekter mellan olika transport- och trafikslag, för att minska störningarna i trafiken och stadsmiljön. Vi ska sprida kunskap och verka för ett mer hållbart förhållningssätt till bilen, vilket ska leda till nya och mer hållbara val och beteenden.

Därför prioriterar vi att:

- Utveckla promenadstaden Helsingborg, där gående får ett betydelsefullt och ökat utrymme i staden.
- Belysa och främja cyklisterna och cyklandets fördelar för att minska bilberoendet och för att få fler att välja cykeln som transportmedel.
- Stötta och initiera hållbara lösningar för privatbilismen och det delade användandet av gemensamma fordon.
- Skapa förutsättningar för att öka resandet med kollektivtrafiken, och uppmuntra förändringar i beteende som leder till hållbart resande.
- Främja pålitliga system för hållbara transporter och samdistribution av varor i och kring staden.

4.5 Vi vill ha ett långsiktigt ansvarstagande

Att vilja ta eget ansvar är ett villkor för långsiktig och hållbar utveckling. Ansvar handlar om våra val och vilken påverkan de har på oss själva och människorna runt omkring oss, och vilka möjligheter de valen skapar för framtida generationer. Det är en av de viktigaste principerna för att skapa balans, och gäller alla delar av samhället och dess olika aktörer. Långsiktigt ansvar förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra huvudsakliga utmaningar handlar om hur även kommande generationer ska kunna få god livskvalitet. I Helsingborg ska vi ha ett långsiktigt perspektiv och leda arbetet med att skapa en hållbar utveckling. Vi ska bli bättre på att känna ansvar för varandra, och fatta våra beslut baserat på det vi tror är långsiktigt bäst för hela samhället.

Så gör vi:

4.5.1 Vi har möjligheter till kontakt med andra människor varje dag

I Helsingborg bryr vi oss om varandra, och alla ska kunna ta del av fungerande sociala kontaktnät och nätverk. Att delta i sociala sammanhang gör oss friskare och mer välmående, och ingen ska behöva vara ensam om man inte själv väljer det. I Helsingborg ska de mänskliga mötena få stå i centrum, och genom att mötas ökar vi förståelsen för och omtanken om varandra.

Därför prioriterar vi att:

- Skapa forum för inspirerande och lärande möten mellan olika grupper i samhället och över generationsgränserna.
- Uppmuntra arbetsformer och förhållningssätt som ger tid och utrymme för mänskliga möten i arbetslivet.
- Främja initiativ som verkar inkluderande och stärker individens egen makt att lyfta och utveckla sig själv.
- Belysa och stötta positiva förebilder och exempel som inspirerar till långsiktigt hållbar utveckling.

4.5.2 Vi låter ekonomin skapa mervärde

I Helsingborg ska vi hantera våra resurser ansvarsfullt. Vi ska få våra tillgångar att skapa värde genom att tänka smart och långsiktigt när vi fattar beslut om Helsingborgs framtida utveckling. Vi ska öka vår kunskap om samhällsekonomiska faktorer, så att vi kan fatta våra beslut utifrån en bred och långsiktig infallsvinkel. Vi ska ställa skarpa krav på hållbarhet och anlita medvetna och proaktiva leverantörer, så att vi får draghjälp i omställningen till en långsiktigt hållbar utveckling.

Därför prioriterar vi att:

- Köpa och upphandla varor och tjänster utifrån tydliga krav för en hållbar utveckling och systematiskt följa upp de kraven.
- Använda samhällsekonomiska kalkyler och långsiktig ekonomisk planering som verktyg för att prioritera våra investeringar.
- Främja och bidra till förekomsten av lösningar för delat ägande och gemensam användning av varor och tjänster.

4.5.3 Vi utvecklar landskap som främjar biologisk mångfald

I Helsingborg ska växt- och djurliv kunna leva och frodas i sina naturliga miljöer. Vi ska arbeta medvetet och tvärsektoriellt för att skydda och bevara antalet inhemska arter och de miljöer som behövs för deras överlevnad. Vi ska bli bättre på att se och främja mångfalden i våra vattendrag och marina miljöer. Kulturlandskapet i Helsingborg ska återspegla mer av sitt ursprung, så att vi kan använda våra omgivningar för att skapa en långsiktig balans och motståndskraft.

Därför prioriterar vi att:

- Främja en planering som skyddar och utvecklar våra vattendrag, parker skogar ängar och åkrar, och de värden för miljö och människa som de innehåller.
- Återställa allt fler ursprungliga naturmiljöer i och kring Helsingborg i samarbete med olika aktörer.
- Skydda och bevara de land- och vattenområden som har eller kan bidra till en hög biologisk mångfald.
- Använda oss av verktyg så som balanseringsprincipen i all stadsutveckling.

5 Lagkrav

Det finns inga formella lagkrav på övergripande styrdokument för folkhälsa eller miljö. Livskvalitetsprogrammet innehåller heller inga mål utan pekar ut en riktning och vilja. De lagkrav som finns för kommuner att förhålla sig till inom folkhälsa och miljö tillgodoses genom de planer som tas fram under livskvalitetsprogrammets paraply. En översikt finns i kapitel 3.

6 Ansvar och uppföljning

Stadens nämnder och bolag ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Nämnder, förvaltningar och bolag ska ta hänsyn till livskvalitetsprogrammet i sin egen planering och uppföljning av mål och resultat i syfte att koncernen ska arbeta gemensamt för att nå stadens ambitioner för folkhälsa och miljö och våra politiska mål.

Avdelningen för strategisk samhällsutveckling på stadsledningsförvaltningen är dokumentansvarig. Som dokumentansvarig ansvarar avdelningen för programmets tidplan samt att sprida, revidera och följa upp programmet. Dokumentansvarig har gett miljöförvaltningen i uppdrag att ta fram nyckeltal och annat kvantitativt och kvalitativt underlag som kan följa upp arbetet med livskvalitet. Miljöförvaltningen har också uppdraget att levandegöra och initialt förankra livskvalitetsprogrammet i den kommunala organisationen.

Dokumentansvarig ansvarar också för att sammanställa och redovisa effekterna av stadens samlade insatser utifrån programmets viljeinriktningar och prioriteringar till kommunfullmäktige och i koncernens årsredovisning. Dokumentansvarig återrapporerar programmet till kommunfullmäktige vartannat år. Programmet ska aktualiseras varje mandatperiod.

